

De danske Baptistmenigheders
Forenings - Konferents
og Sandagsskolelærermøde,
holdt i den Kjøbenhavnske Menigheds Kapel
den 6te, 7de og 9de Juni 1879.

Et Udtog af Protokollerne i Konferentsens Møder.

Kjøbenhavn.
Ernst Lunds Bogtrykkeri, Landemærket 25.

1879.

De danske Baptismenigheder afholdt deres aarlige Mis-
sions- og Forhandlingsmøde i den kæbenhavnske Menig-
heds Kapel den 6te va 7de Juni d. A. Mødet aabnedes
første Dags Morgen kl. 8½ med Afsyngelsen af Psal-
men 601 og Bon af H. Larsen jun. Den 115 Davids
Psalme blev læst og der blev gjort et Par Bemærknin-
ger over det første Vers, hvorefter Psalmen 56 blev
affsunaen.

Konferentsen erklæredes nu for aabnet

Ved Stemmejedler blev dei paa M. Larsen til
Ordstyrer, og desuden valtes Br. Drg. P. Hansen,
H. Larsen, H. Petersen, V. Jensen og N. Larsen til at
nedskrive Forhandlingerne.

Br. M. Larsen udtalte sin Tak for den Tillid, som
Brødrene viste ham ved at vælge ham til Ordstyrer, og
udtalte tillige det Ønske, at Konferentsen maatte blive os
Alle til Velfinelse og Glæde. Herefier holdtes ennu
en Bon af Br. Struve

Der optoges nu en Fortegnelse over de Af-
ordnede. Følgende Brødre havde indhundet f. g. Aa
Aalborq: H. Jensen og J. C. Petersen; fra Bir-
holm: B. E. Ryding; fra Esbildungstrup: L. Aa-
dersen; fra Hals: B. Jønson; fra Karre: A.
Dahlgren; fra Hals: Chr. Larsen og Herd. Nielsen;
fra Jetsmark: Lars Albrechtsen og C. Jensen; fra
København: H. Larsen, H. Petersen, J. Larsen,

Halberg, Struve og M. Larsen; fra L a n g e l a n d : A. M. Hansen; fra L o l l a n d : N. Larsen; fra L ø g f t ø r : J. Sandberg; fra D u r e : N. C. Petersen; fra N ø r r e M ø l l e : J. Larsen; fra S i p p e r u p : N. Hansen; fra S l a g e l s e : H. Petersen og H. Larsen; fra V a n d - I s s e : L. Henriksen og H. Nielsen; fra B e i l e : N. Frederiksen og desuden en Deel Gjæster, deriblandt Førg. P. Hansen og S. Kvist fra Aalborg Mhd.; C. T h o r n fra Bornholm; L a r s N i e l s e n fra Dure og nogle Søstre fra Vandløse, Beile og Løgftør. Foruden de blandt de Afsordnede nævnte Missionærer vare ogsaa Brødrene P. P. Schmidt, P. Jensen og Kolportør N. Rielisen tilstede.

Efterat Tiden for **Mødernes Begyndelse og Slutning** var fastsat at skulle være fra Kl. $8\frac{1}{2}$, til 12 om Formiddagen og fra $2\frac{1}{2}$ til 7 om Eftermiddagen, da der hver Aften de to Konferentsdage skulde afholdes offentlige Førsamlinger Kl. 8, afgave og fremlagte Menighedernes Repræsentanter saavel som Missionærerne dels skrevne og dels mundtlige **Beretninger** om Menighedernes Tilstand og om deres Virksomhed i og udenfor samme. Af disse Beretninger, hvilke vi agte at optage i „Den danske Evangelist“, sees, at de fleste af Menighederne havde haft lidt Tilvært. At denne Tilvært var saa ubetydelig havde som altid sin Grund i, at nogle Medlemmer vare udelukte, andre bortreiste og efter andre afgaaede ved Døden. Den rene Tilvært ved Daab var omtrent 150, saa at Menighederne for Tiden tælle ca. 2165 Medlemmer.

Først Formiddagsmødet blev sluttet, valgtes Brd. J. P. Hansen, H. Larsen og N. Larsen til at ordne de Spørgsmaal, der vare fremlagte til Forhandling, og J. Larsen, L. Andersen, H. Jensen, Chr. Larsen og J. Sandberg til at ordne Bønningsforholdene.

Formiddagsmødet sluttedes nu med Bøn af en Broder.

Efter 2½ Times Ophold om Middagen tog Mødet etter sin Begyndelse med Afsynqelsen af en Psalm og Son af N. Hansen. Missionærerne fortsatte nu deres Beretninger, hvorefter Br. M Larsen bemærkede: Vi have nu hørt Beretningerne og vist er det, at vi have Intet at rose os af. Kun i Vandløse er der skeet noget ret oplivende. Vi maa desværre klage over Mangl paa Tro. Hvis vi virkelig ret troede Guds Ord, da vilde vi bede mere indtrængende og alvorligt; men komme vi først ret til at bede, saa ville vi ogsaa arbeide. Imidlertid er det lettere at arbeide end at bede; man kan anstrengte sig til det yderste med at arbeide for Guds Riges Fremme og Udbredelse, og alligevel forsømme Ønnen til Gud om hans Belsignelse. Maatte vi alle blive alvorlige Bedere, saa ville vi ogsaa blive nidsjære Arbeidere.

To Brødre E. Jensen og L. Albrechtsen blevne der paa valgte til at gjennemføre Regnskaberne angaaende de indkomne Bidrag.

Komiteen, som var blevne valgt til at ordne **Lønningsforholdene** afgav derpaa sin Mening desangaaende og efter nogen Overveielse og Drøftelse af Sagen blev det besluttet at give M. Larsen som hidtil 500 Kr.; W. Jensen 600 Kr.; P. Sønder 600 Kr.; Ferd. Nielsen i Hals 100 Kr. og Chr. Petersen 100 Kr.. Det er altsaa 1900 Kr., som Foreningskassen har at udrede til Missionærerne i dette Konferentsaar.

Skjønt M. Larsen, da han nu staar som Forstander i Br. Røbners Sted for Menigheden i Kjøbenhavn, ikke mere kunde reise som Missionær omkring i Landet, saa var man dog af den Mening, at give ham samme Løn som forhen af Foreningskassen, da Menigheden i Kjøbenhavn jo ellers saae sig nødsaget til at tilbageholde sit Bidrag til Understøttelse for ham som dens Lærer. Den havde i det sidste Aar givet 498 Kr. 31 Øre til Foreningskassen, saaledes altsaa omtrent den Sum, M.

Tarsen havde faaet, og derved, at han fik sin Løn af Foreningklassen, havde Menighederne dog ogsaa et Krav paa at faae et eller andet Besøg af ham, naar der kunde findes Lejlighed dertil.

Da Br. P. Sønder var i samme Omstændigheder og havde en stor Familie at forsørge og det kostede meget at reise, saa blev Konferensen enig om at give ham samme Løn som B. Jensen

Ul Chr. Christensen blev frataget de 50 Kr. som man havde givet ham et Par Aar, havde sin Grund i, at han var udtraadt, og at hans Deel blev tillagt Fjord. Nielsen skete, fordi man forventede, at han vilde virke, hvad han kunde, for Guds Riges Sag

Førrend denn Saag blev aldeles afsluttet læste N. Tarsen en Beslutning fra den lollandske Menighed, at den yreser betragtede si, om iest sia den fornuftige at give den Sum til Foreningklassen som den hidtil havde givet. Den vilde nof yde Bidrag til Foreningklassen i Forhold til dens Gene og Størrelse, men da den havde besluttet, fordi den fik saa lidt Arbeide fra Foreningklassen, at give de Brødre, der virkede for den, en lille Erfjendtliged, dels ved at betale dens Afholdnedes Reise til Konferensen og dels ved at betale Brødrens Missionstreje paa Lolland, saa faae den sig nødsaget til at formindste si Bidrag. Desuden havde den ogsaa mange Medlemmer, som dels vare fattige og dels udlevne Folk, der intet kunde give, men som suarere behøvede Hjælp.

N Tarsen udtalte sin Frygt for, at naar en Menighed drog sig tilbage med at yde Bidrag til Foreningklassen, saa kunde det let give Anledning til at andre Menigheder fulgte dette Exempel, hvilket han ansaae for meget ubeldigt.

N Tarsen sagde, at Meningen ikke var at den lollandske Menighed slet intet vilde give, men saa meget som den hidtil havde givet, kunde den ikke give, fordi

Medlemmerne vare saa gamle og uformuende. Desuden havde den ogsaa faaet saa lidt Virksomhed fra Foreningen i de sidste Aar, at den ligefremmeente, at den havde lidt Virksomhed tilgode. Hvis Konferensen sendte en Broder til en aldeles fremmed Egn, som den tydste Mission, da han (Larsen) blev sendt til Lolland, saa vilde Menigheden give Aftald paa at forlange Virksomhed i sin Midte; men naar Brødrene virkede i andre Menigheder, saa vilde den ogsaa have Virksomhed paa Lolland.

H. Jensen indremmede, at det var ønskeligt, at der kunde blive sendt Brødre til fremmede Egne, men det lod sig vanskeligt udføre, da Middlerne vare saa smaa. Maar en Menighed ønskede en fremmed Broder til at besøge sig, saa kunde den skrive til Mr. Larsen og anmeldte ham derom; de to andre Missionærer kunde da arbeide mere udenom paa fremmede Egne, men saa burde Menighederne sende en Ko'porør med dem.

A. M. Hansen bemærkede, at Ingen havde ledsgaget ham eller andre af de tidlige Missionærer. Det kunde let lede til, at Missionærerne kun kunde komme paa de Steder da ikke paa andre, end de bleve fulgte.

J. Chr. Petersen: Hvad skal man gjøre, naar Forbringerne, der skulle til Missionærerne, ere hinanden modsatte; der fordras, at de skulle komme mere til Menighederne og samtidig hermed forlanges der, at de skulle arbeide udad.

M. Larsen bemærkede, at man dog ikke kunde være alle Steder paa en Gang.

L. Andersen sagde, at det var Meningen, at de Menigheder, som ydede Bidrag ogsaa vilde have Virksomhed.

M. Larsen: Jeg sagde før, at den Sortes Sjæl er ligesaa dyrebar som den Hvides; men jeg vil ogsaa vende Forholdet om og sige, at den Hvides Sjæl er ligesaa dyrebar som den Sortes. Dog det er beklageligt at visse Medlemmers Anstuelser i dette Stykke er saa daar-

lige, saa at de endog gjøre sig Samvittighed over Bidrag til Missionen. Naar En ikke har Lyft til at give en Fattig, saa gjør han sig Samvittighed derover, idet han udtaler sin Angstelse over at denne drifker Pengene op. Noget Lignende kan være Tilfælde med Bidrag til Missionen.

H. Jensen: Det er Menighedens Sag at benytte Missionærerne paa bedste Maade. Det kan vel være rigtig, at de ikke stadigt beholde dem i deres Midte, men også sende dem ud i Verden.

M. Larsen: Det er min Overbeviisning, at den heldiafte Maade, Guds Riges Udbredelse skeer paa er, at Missionærerne ikke saa meget virke i fremmede Egne; men at de virke i og nær omkring Menighederne saa at disse Omraade paa den Maade mere og mere udvides.

A. Dahlgren: Det var godt om der kunde sendes Brødre ud, for at virke i fremmede Egne; mindre be-gavede Brødre kunde da bruges i Menighederne.

J. P. Hansen troer ikke, vi komme til noget Resultat i Missionsspørgsmaalet med Hensyn til, hvormeget der skal arbeides udad og hvormeget der skal arbeides i Menighederne. Han anførte Exempler af Apostlernes Gjerninger, at Guds Rige har udbredt si i paa forskjellige Maader, og mener, at de bedste Kræfter bør bruges i Menighederne.

N. Hansen: Der er talt om tre Maader at virke paa. Først ved at stationere en Missionær paa en aldeles fremmed Egn, dernæst ved at lade ham virke i Menighederne og endelig ved at lade ham virke paa fremmede Egne uden fast Ophold.

Den første Maade er til at begrave vores Kræfter paa; men de to sidstnævnte Maader ere de, vi bør holde os til.

C. Jensen: Man bør overlade det til Missionærerne selv at virke der, hvor de ansee det for at være mest fornødent. Vi have alle Hjerte for Sagen, men

bør ikke opstille nogen bestemt Regel for noget Missionsværk. Det er vel nærmest Malet at virke ud ad, men ellers kunde man ikke gjøre Bestemmelsen, hvor de skulde virke.

M. Larsen siger, at man vel maa have for Øie, at Sjæle blive omvendte; men de maa ogsaa pleies og opdrages. Der hersker en sorgelig Bildfarelse iblandt os i den Henseende. Vi ansee det let for at være mest fornødent, at der prædikes for de Uomvendte, og vi kunne være overbeviist om, at naar der siges om en Prædiken, at den er god, da er det for det Meste er Prædiken for Uomvendte. Om en Prædiken for de Omvendte siges derimod sjeldent, at den er god.

P. P. Schmidt siger, at det var ønskeligt, om Guds Børn kunde høre deres Øine noget mere opad og anraabe Himlens Gud, at han vilde skaffe sine Ejendre Indgang og gjøre dem til levende Bidner om Sandheden.

M. Larsen: Naar Hjerterne blive varme, for Sagen da borfalde alle Negler.

Tindahl: Naar en Mand har en Daggleier og han om Aftenen knurrer, fordi denne har udført for lidt, da vil Arbeidet næste Dag rimeligiis blive mindre. Derimod, naar Herren om Aftenen er tilfreds med Ejendrens Arbeide og giver sin Gæde tilfjende over hans Arbeide da bliver denne opmuntret, og næste Dag vil han arbeide endnu flittigere. Saaledes skulde det ogsaa være i Menighederne. Vi bør ligesom Paulus opmuntre Brødrene i deres Gjerning.

Man valgte derpaa to Brødre, M. Larsen og N. Larsen til at repræsentere de danske Menigheder ved **Forbundskonferensen** i Hamborg, som afgles afholdt i Juli Maaned dette Aar.

Til ordnende Broder for den danske Forning valgtes Br. J. Købner, da man troede, at han

bedst var i Stand til at varetage vores Interesser iblandt de tydste Brødre.

Til Regnskabsfører og Kasserer for Foreningsklassen valgtes Br. M. Larsen, Griffenfeldtsgade Nr. 50, 3die Sal, Kjøbenhavn N.

Regnskaberne blevne derpaa fremlagte som reviderede, og befundne rigtige. Til Foreningsklassen var indkommen 2129 Kr. 84 Øre og til Hedninge-Missionen 626 Kr. 38 Ø.e. Pengene til Hedninge-Missionen vare sendte til Telugumissionen i Indien, hvor Herren havde gjort saa mægtige Ting i det sidste Aar; dog var der endnu lidt Penge tilbage, som ikke vare sendte. Som Broder M. Larsen bemærkede havde Menigheden i Vandløse for tjent Møs for dens Bidrag til Hedninge-Missionen, idet den alene havde givet 255 Kroner til den. Vi skulde jo ogsaa komme mere og mere ud fra, ikke at øge vort Eget. Det burde være os lige kjært, hvor Sjæle bleve omvendte, enten det skete i Asien eller i Afrika. Vi burde omfatte alle dem, der elsker Jesu Navn, med lige kjærlighed og Interesse.

Hvad Foreningsklassen angik, saa havde den en Kassebeholdning af 164 Kr. 38 Øre; men da der skulde udbetales over 900 Kr. til 1ste October, saa haabede han, at Brødrene vilde sende Penge til Kassen i rette Tid, da det ikke var let at være Kasserer, naar der ingen Penge vare i Kassen. Brødrene anmodedes om, altid at sende Penge pr. Post an viisning samt at skrive Marius Larsen paa Adressen, da der var flere Larsen i København, hvor han boede.

M. Larsen spurgte nu: **Hvad domme Menighederne om Traktatforeningen?**

Brødrene udvalgte sig tilfredsstillende om de Traktaters Indhold, som vare udgivne; men enkelte Brødre udtalte det Ønske, at der nu ogsaa maatte blive udgivet

nogle større Traktater med fire Blad og nogle med lidt større Tryk for gamle Folk.

Til Komitee for **Traktatforeningen** gjenvalgtes
M. Larsen, A. Henriksen, And Arildsen og N. Jarsen.

Til Traktatkassen var inkommen 471 Kr. 56 Øre; Udgivien til de udgivne Traktater var 230 Kr., saa at vi altsaa endnu havde 241 Kr 56 Øre i Kassen. Da det Ønske ogsaa blev udtalt at saae trykkes **Bønne-traktater** og **Smaabøger** til **Søndags-skolebiblioteker** og deslige, saa foreslaaer Konferensen, at Venigbederne indsender Bidrag til saadanne Smaabøgers Udgivelse til Jørg. P. Hansen, Oppestrup pr. Aalborg, som da har at henvende sig til Traktatforeningen med de indkomme Bidrag, for at faae saadanne Bøger trykkede.

Fredagsmødet sluttedes nu med Bøn af Br. L. Andersen.

Lørdag Morgen tog Mødet efter sin Begyndelse Kl. 8½ med Sang. Br. H. Jensen læste den 1ste Davids Psalm og talede nogle Formuuningsord derover til Brødrene, hvorpaa Br. N. Hansen holdt Bøn.

Dei Spørgsmaal blev nu fremlagt: **Bør vi ikke lade trykke et mindre Aantal Psalmer til Brug for de Førsamlinger, som afholdes paa fremmede Steder?**

Ejter nogen Drøstelse af dette Spørgsmaal, blev det vedtaget at lade et Uovalg af 20 til 30 Psalmer af Troens Stemme trykke til Brug i saadanne Førsamlinger, som afholdes paa fremmede Steder.

Sagen angaaende Valget af en **Søndagseskolemissionær** kom nu paa Bane.

Jørg. P. Hansen, som i det sidste Aar har været Søndagsstolemissionær, sagde: Det staaer tydeligt for mig, at Manden ikke er den rette, og at Tiden ikke er heldig. Kan Konferentsen ikke vælge en Missionær, som kan virke om Vinteren, og kan den ikke benytte en af de Missionærer, som staae i dens Tjeneste?

Der blev nu talt en Del af forskjellige Brødre om denne Sag, hvilke alle ønskede at beholde Jørg. P. Hansen til Søndagsstolemissionær, men de indrømmede, at Sommeretiden og navnlig Høsttiden ikke var den passende Tid dertil. Bist var det, at det var mere heldig paa en anden Tid af Aaret; men saa havde han jo Skolen at varetage. En Broder gjorde det Forslag, om ikke en anden Broder kunde forstaae Skolen en Maaned om Foraaret og en Maaned om Efteraaret i hans Sted, medens han gjorde en Reise i det nævnte Dåmed.

Jørg. P. Hansen sagde efter: Saadanne Brødre, som Menighederne bruge som Søndagsstolelæerer, vil jeg, hvis de ønske det, tage hjem til mig for at undervise dem lidt, og saa vil jeg også gøre en og anden Reise, især naar en Broder, som bemærket, kunde forestaae Skolen en fort Tid i mit Sted; men reise i Juli og August Maaneder, det kan jeg ikke, da der er Intet at udrette. Lader os tænke alvorlig over denne Sag, og bede vor Herre om at give os en ung Broder, som udelukkende kan hellige sig denne Gjerning.

Herved maatte man lade denne Sag ligge, da man forventede at den vilde blive omtalt paa Søndagsstolelærermødet.

Har Konferentsen ingen Ret til at tage sig af den enkelte Menigheds Anliggender, uden at være opfordret dertil af vedkommende Menighed?

M. Larsen: Begreberne ere forskjellige i denne Henseende; skjønt det er sørgetligt, at en Menighed skal gaae

til Grunde formedelst indre Stridigheder, saa har jeg dog den Overbeviisning, at Konferensen har ingen Ret til at blande sig i den enkelte Menigheds Anliggender, naar Menigheden modsetter sig det.

H. Hansen troede dog, det var en Pligt at komme en saadan Menighed til Hjælp.

Flere Brødre uttalte sig i samme Retning og yttrede, at hvor vi have Pligt, der have vi ogsaa Ret til at handle.

M. Larsen: Det synes, at naar vi have Pligt, saa have vi ogsaa Ret, men det er dog ikke saa. Det er vor Pligt at formane, men Menigheden kan undslaae sig for at modtage Formaningen. Konferensen er ingen lovgivende eller herskende Forsamling og kan derfor ikke blande sig i Menighedernes Anliggender, naar disse ikke ønsker det.

E. Jensen: Konferentsens Pligt bestaaer i at skrive til Menigheden og forhøre, om den ønsker Hjælp og Raad. Siger Menigheden Nei, er Konferentsens Pligt afaaet.

H. Jensen: Have vi som Menigheder forenet os til et Forbund, saa have vi samme Ret ligeoversor en Menighed, som det enkelte Medlem i Menigheden har mod et andet Medlem.

M. Larsen: Hvad Eftild Jensen sagde, er ganske efter min Mening, men Vankelighederne ere store. En Menighed kan komme i en saa daarlig Tilstand, at den slet ikke vil modtage noget Raad. Jeg troer ikke, der kan gjøres Andet for saadanne Menigheder, end bede for dem. Det er altid, naar man tilfidesetter Guds Øre og trugter efter egen Øre, at der kommer store Ulykker i Menighederne.

H. Larsen: Vi kunne ikke lade være at formane den Enkelte og heller ikke en Menighed, selv om der er Grund til at antage, at den ikke vil modtage Formaningen.

N. Hansen troer, vi have en saadan Ret. Bed at sende Missionærer til saudanne Menigheder, kunde der maaske udrettes meget.

L. Andersen troer, det er uheldigt for Missionærerne at blande sig i Menighedernes Anliggender.

M. Larsen: Vi ere fun forbundne med hverandre ved Kjørlighedens Baand, ellers er enhver Menighed selvstændig. Hafst Lære er ikke altid det Vørste til Ad-splittelse, men Bitterhed i Hjerterne og Partier i Menigheden fordærver aller mest.

Sandberg troer, vi maa komme dem til Hjælp, som ere til at hjælpe, selv om der er Nogen, der ikke ønsker det. Han mener, at naar nogle faa Sødkende i en saadan forstyrret Menighed blive enige om at bede Konferensen om Hjælp og Raad, da kan en saadan lille Flot ordnes til en selvstændig Menighed.

J. Larsen taler om de mislige Forhold der havde været i den Kjøbenhavnske Menighed, at alle Raad og Tilbud om Hjælp havde været forgjæves, indtil Hertzen tog sig af Sagen og hjælp, og det er nu Herrens store Raade, at vi høre det faa godt i Kjøbenhavn.

A. M. Hansen. Vi have tidligere haft ordnende Brødre, for at disse, om muligt, kunde komme saudanne Menigheder til Hjælp.

M. Larsen fortæller et glædeligt Exempel fra den Tid, da vi havde ordnende Brødre. Han meente, det var godt, om der efter blev valgt saudanne Brødre.

Chr. Larsen ønsker, at der maatte vælges ordnende Brødre igjen.

M. Larsen. Jeg haaber, vi have faaet friere Begreber i Henseende til Forbundet, end tidligere. Nu troer man ikke at Formanden eller Bestyrelsen ere Herre. Skulle imidlertid saudanne Brødre sendes til Menigheder, i hvilke der er opstaet Strid og Uenighed, bør de afholde sig fra at gaae formeget ind paa de en-

felte Stridspunkter, og ikke være Dommere, men Fredsstiftere.

Chr. Larsen: Det er vistnok ikke saadanne Brødre. Opgave at ordne Menighedens Sager, men, om muligt, at stemme Medlemmernes Hjerter til Forsonlighed.

P. Schmidt: Kan der være deelte Meninger iblandt os i denne Henseende? Vi bør gaae Formaningen og Kjærlighedens Bei og tale ikke om Pligt og Ret.

Konferensen kom til den Beslutning at udtales sin Beklagelse over, at noget Saadan tæfete og onskede, at der raadgivende*) Brødre dog gjorde Forsøg paa at hjælpe.

Da Talen just var kommen ind paa Møtten af at have ordnende Brødre saa blev det Spørøsmaal nu fremlagt til Forhandling: **Have de to sidste Aars Erfaringer ikke viist os, at det er nødvendigt at have ordnende Brødre?**

Dette Spørøsmaal blev almindeligt besvaret med Ja. Man vedtog derpaa at vælge fem saadanne Brødre, men herefter at kalde dem raadgivende Brødre. Der blev omdeelt Stemmesedler, og det viste sig senere, at Brd. M. Larsen, N. Larsen, L. Henriksen, G. Jensen og Chr. Larsen vare valgte til raadgivende Brødre, og disse valgte igjen Guardmd. Lars Henriksen, Skeetaastrup, Meerløse, Ringsted, til Formand.

Til disse funne Menighederne nu henwende sig om Raad og deslige i paakomne Tilsælde.

Det Spørøsmaal kom dernæst paa Bone: **Kan det være onskeligt, et Menighederne slutte nætere Forbindelse med hverandre, og paa hvilken Maade kan det skee?**

Htere Brødre svarede Ja, da de holdt en nætere Forbindelse for onskelig.

*) Den Beslutning toges senere, efterat der var valgt raadgivende Brødre.

M. Larsen siger, at en nærmere Forbindelse vist er ønskelig, men hvorledes det kan skee, er et andet Spørgsmål.

P Schmidt: Derved, at Menighederne slutte en nærmere Forbindelse med Christus, blive de ogsaa nærmere forbundne med hverandre.

M. Larsen: Vi leve i Frihedens Tid; men der maa gjøres Forskjel paa Frihed og Lovløshed. Den sidste bør vi vogte os for. Vi maa betragte os som een Familie, og som saadan staae vi i nære Forbindelse med hverandre. Er det først ret klart for os, at Gud er vor Fader og vi hans Børn, saa vil den rette Forbindelse nok komme i Stand.

M. Larsen: Det skulde aldrig komme dertil, at den ene Mennigged ikke godkjendte den andens Handling; men dette kunde let skee, dersom der ikke findes Forbindelse imellem Menighederne.

Thorn udtalte sin Glæde over, at denne Tanke var kommen frem, og skjønt Bornholm var saa affondret, haabede han dog, at Sødfende i det øvrige Danmark vilde besøge Menighederne der. Ogsaa han ønskede en nærmere Forbindelse.

M. Larsen: Skal Forbindelsen være nære, saa maa Medlemmerne besøge hinanden, naar de komme fra andre Menigheder. Der paaligger særlig Forstanderne en stor Forpligtelse i saa Henseende ved at udstede Medlemsbevis til Medlemmer, som flyttie til andre Menigheder. Naar et Medlem kommer til en anden Menighed, bør det aflevere sii Bevis til Forstanderen og ikke holde sig borte fra Menigheden, som det skete her i Kjøbenhavn, at et Medlem først meldte sig til Menigheden, da det havde været her et Par Aar.

P. Schmidt: Forbindelser og Enighed ønske vi, men denne maa begyndes fra Noden af. Frihed og Lighed maa bygges paa Kjærlighedens Grundvold. Kjærlighed til og Lydighed mod Guds Ord kan ikke adskilles. Vi

Skulle see til at opdage Manglerne. Lærerne skulle tage denne Sag ret under Overveielse. Først er der en førdeles stor *Lige gyldighed* med Hensyn til selvfændig Betragning af Guds Ord, og ligeledes med Hensyn til den enlige Børn i Son-kammeret. Disse to Punkter hør Lærerne især anspore Medlemmerne til. Dernæst er der en meget stor Mangel hos os paa gjenidig Opbyggelse. Man seer for meget hen til Lærerne, og de enkelte Medlemmer glemme saa let deres egne Forpligtelser. Tilmed nærme vi os let for meget Verden. Give vi Agt paa de første Christe, saa see vi let en stor Forstjel paa os og dem. Desuden flettes vi paa Iver i Hellig-qjærelsen. Vi hør ikke tænke, at vi ere saa hellige, som vi kunne blive, men vi hør voxe, trives og modnes i Helligqjærelsen. Vi tale saa ofte om den; men vi see saa stor en Mangel paa den. Brødre, elsker hverandre! Endelig er der Mangel paa det almindelige Arbeide for Guds Riges Udbredelse. Naar alle disse Mangler blive afhjulpne, saa vil den rette Forbindelse nof komme i Stand iblandt os.

Struve taler om den gamle Tid, i Begyndelsen af hans Christendom, og viser hen til den Iver og Kjærlighed, han havde til Brødrrene. Naar han saae en Broder langt borte, maatte han hen til ham, at de kunde opbygge sig med hinanden.

Kindahl taler om Bækkelæsmøder, som blive afholdte af de forskjellige Samfund i Amerika. Vi maa bestrebe os for at elste Alle, som befjende sig til Christus.

M. Larsen: Udelukkende Klage over de forskjellige Mangler hør vi heller ikke føre; vi blive saa ofte bestjæmmede, naar Saadanne, som vi have ført Klage over, finde Lejlighed til at vise deres Kjærlighed. Vi hør elste alle Guds Børn, og betænke, at Jesus har beredt Boliger for dem alle hist oppe i sin Herlighed.

I Forbindelse hermed kom nu Talen hen paa Den

evangeliske Alliance, navnlig den Afdeling, som var stiftet i Hjlland, og Spørgsmalet var, om vi som Baptister skulde tage Deel i den.

Ekjændt Brødrene ansaae en saadan Alliance for at være god, naar den ret svarede til sin Bestemmelse og Hensigt, saa fandt de det dog ikke at være fornødent, at vi skulde slutte os til den, ja ved nærmere at omtale Sagen fandt man endog, at det slet ikke lod sig gjøre, da der fandtes saadanue Ting i dens Love, som vi slet ikke kunde gaae ind paa.

Br. A. Dahlgren fremførte nu en Begjæring fra Farre Menighed, om at faae Norre-Snede organiseret til en selvstændig Menighed.

Fleste Brødre udtalte sig derhen, at Farre Menighed kunde ordne sig selv og tillige vælge sine Lærere, som jo havde at staae paa Prøve. Onskede Menigheden saa senere at faae en saadan Broder ordineret eller indsat til Embedet, saa kunde den skrive til en eller anden Broder, som da nok vilde indfinde sig, for at udføre den nævnte Handling.

Formiddagsmødet blev nu sluttet med Bøn af H. Petersen.

Eftermiddagsmødet tog etter sin Begyndelse Kl. 2¹/₂ med Afsyngelsen af Psalmen 256 og Bøn af Br. L. Henriksen.

Hørst blev dette Spørgsmaal bragt under Overveielse:
Kan det være rigtigt at en Broder, som er Forstander i een Menighed, bliver optaget som Medlem i en anden, til hvis Omraade han er flyttet?

Dette Spørgsmaal angik Br. Chr. Larsen, som er Forstander for Hals Menighed, i hvis Midte han ogsaa tidligere har boet; men da han for længere Tid til-

bage er flyttet ind paa den aalborgskle Menigheds Omraade, saa synes det ham underligt, at han boede i een Menighed og tilhørte en anden. Grunden, hvorfor Spørgsmælet var fremkommet, var, fordi Nogle ved en Leilighed, da han vilde tale i en Menighedsforsamling, havde sagt, at han hørte ikke til den aalborgskle Menighed.

Brodrene vare af den Mening, at Br. Chr. Larsen maaite have samme Ret i den aalborgskle Menighed som en hver anden besøgen de Broder.

Dernæst fremførtes en Misbilligelse fra den aalborgskle Menighed til den Kjøbenhavnske, fordi den havde ladet andre Samfund døbe i dens Kapel.

M. Larsen oplyste Sagen og saer: Da Hr. Holck henvendte sig til os, for at faae Tilladelse til at døbe i vort Kapel, kjendte vi ikke Forskjellen rigtig. Imidlertid fleer det ikke mere, da han nu selv har faaet et Daabsbassin. Vi ville godt indrømme, at vi ikke overveiede Sagen ret.

Konferentsen udtalte eenstemmig sin Misbilligelse derover.

Fra den aalborgskle Menighed blev nu spurgt:

Kunne Saadanne, som ere døbte af en Mand, der ikke alene ikke er beskifket af Menigheden men som endog selv er udsigt, blive optaget i en Menighed, uden at lade sig døbe igjen?

Flerre Brodre svarede Nei.

P. E. Nyding: Er en Saadan døbt med den rette christelige Daab, i den treene Guds Navn, og paa en Bekjendelse af sin Tro paa Christus som Synderes Frelser, saa kan Daaben ikke forkastes, fordi Manden, der har fuldhyrdet Daaben, ikke selv er døbt.

M. Larsen: Vi maa vogte os for at blive Gjendøbere, og det blive vi let, naar vi døbe alle dem om, som ere døbte af andre Partier.

L. Andersen bemærkede, at Kirken ikke engang om-døbte dem, som vi havde døbt, idet den anerkendte vor Daab.

M. Larsen fortalte om en Pige, der, som udelukt, vilde have Bryllup i Kirken, men som hos en af vore Lærere maatte stafte en Uttest paa, at hun var døbt.

A. M. Hansen troer, at vi bør holde fast ved vor Daab. Den, som døber, maa være bestatket dertil af Menigheden.

P. Schmidt: Lad os see hen til, hvad der er Hovedsagen ved den rette Daab: Ikke Personen, som døber; men Omvendelsen fra døde Gjerninger og Tro paa Gud. Er Daaben fuldbyrdet paa den rette Maade, saa maa vi godkjende den.

M. Larsen: Man kan ikke forlange, at En skal lade sig døbe om, som har modtaget Daaben i Overensstemmelse med det nye Testament. Vil man forkaste en Daab, fordi den er blevet udført af en Uomvendt, saa kommer man ofte til at forkaste Dennes eller Hüns Daab, naar Døberen bliver udelukt og viser sig at være uomvendt.

Man var alle enige om at forkaste Mormonernes Daab, men ellers maatte det overlades til Menighederne selv at handle efter deres Overbeviisning og til deres Samvittighed, der forlangte Optagelse.

Dernæst fremlagtes følgende Spørgsmaal fra den aalborgste Menighed: Lærer det nye Testament, at vi have Ret til at udelukke et Medlem, naar det gifter sig med en Vantro?

M. Larsen læste 2. Cor. 6, 14-18: „Drager ikke i ulige Mag med de Vantro; thi hvad Fællesskab har Retfærdighed med Uret? og hvad Samfund har Lys

med Mørke? Hvorledes kan Christus stemme overens med Belial? eller hvad Deelagtigbed har den Troende med den Vantro? Hvad Samkvem har Guds Tempel med Afguder? Thi I ere den levende Guds Tempel, ligesom Gud har sagt: jeg vil boe iblandt dem og vandre iblandt dem, og jeg vil være deres Gud, og de skalle være mit Folk. Derfor gaaer ud fra dem og assondrer Eder, siger Herren, og rører ikke noget uregent; og jeg vil annehmen Eder. Og jeg vil være Eders Fader, og I skalle være mine Sønner og Døttre, siger Herren, den Almægtige."

M. Larsen bemerkede derpaa: Ingen kan dog troe, at disse Ord forstaaes saaledes: I maa ikke have Forbindelse med de Vantro, men I maa nok være et Kjæld med dem. Kan der være nogen Mening i dette?

Bahlgren: Vi maa holde fast paa, at Egteskabet er indstiftet i den Hensigt, at Mand og Kvinde skalde være hinanden til gjensidig Hjælp, og for at det kunde være saaledes for Troende, maa deres Egteskab skee i Herren.

P. Schmidt pegede ben paa Exemplerne i det gamle Testamente, saasom 1. Mos. 6, 2, Dina, Samson, Joiram og Flere, og paaviste de førgelige Følger, der opstode deraf.

H. Jensen: Der bliver gjort nævndende, at naar man udelukker for Egteskaber m'd Vantro, og vedkommende vedbliver at leve i dette Egteskab, da gjør man sig skyldig i en Misgjelse, naar man efter optager dem.

Jørg P. Hansen troer, at dersom vi viste mere Medlidenhed mod unge Søskende, som komme i saavanne Fristesser og vi forsøgte mere med Kjærlighed at bringe dem i en ødru Tilstand, da vilde ikke alene saavanne Spørsgsmaal ikke saa let komme frem, men ogsaa slige førgelige Forbindelser blive forhindrede.

M. Larsen er af samme Mening, at man bør vise

Medlidenhed og formane mange, mange Gange, før man strider til at udelukke.

P. C. Ryding fortæller et Exempel paa, hvorledes udvist Medlidende har baaret gode Frugter.

H. Petersen, Slagelse: Jeg synes, vi have de færgelige Erfaringer af saadanne blandede Egteskaber. Er der noget mere Ulykkeligt under Solen end at en Troende skal forbindes med en Vantro? Jeg vil være den Første til at stemme for, at mine Børn blive udelukkede af Menigheden, hvis de forbinder sig med Vantro.

J. Chr. Petersen: Jeg seer ikke noget Beviis i det nye Testamente, at vi have døgne Ret; men i ethvert Tilfælde burde dog saadanne Udelukte forstaae, at Menigheden elsker dem.

Lindahl: Det er et meget vanskeligt Punkt, da Kjærlighed er stærk som Døden. Jeg troer, at Menigheden bør hjælpe de Stakler med at bære det Kors, de have taget paa sig.

H. Larsen sen. undrer sig over, at ældre Brødre kunde faae Uklarhed i denne Henseende. Man burde ikke have en falsk Medlidenhed.

M. Larsen mener dog, at Bibelen giver et klart Lys i denne Henseende.

N. Larsen bemærkede: Det hedder dog i det nye Testament: „Dersom Nogen ikke lyder vor Formaning i Brevet, da mærker denne og haver Intet at skaffe med ham, at han maa slamme sig,” 2 Thess. 3, 14.

Konferentsen troer, at vi ifølge 2 Cor. 6, 15 og flere Steder have Ret til at udelukke Saadanne, som gifte sig med Vantro; men med det Tilførende, at vi aldrig maa forglemme at vise Medlidenhed.

Man gik derpaa over til det Spørøsmaal: **Kan der ikke gjøres Noget for at give saadanne**

Brodre lidt Underviisning, som kunne være skikkede til at forkynne Evangeliet?

M. Larsen: En Prædikant bør være en alsidig Mand. Han bør ikke alene have Kjendskab til Bibelens Lærdommie, men ogsaa til andre nyttige Ting. Vi ville med Tiden blive twungne til at oprette Missionsskoler.

V. Jensen: Der ere nu saamange Troessamfund i Landet, og flere af dem gjøre meget, for at uddanne deres Lærere. Vi bør see at komme med, saavidt muligt, i denne Henseende.

Dahlgren: Vi maa ikke lægge for megen Vægt paa Uddannelse, da vi dog faae den bedste Uddannelse fra Herren.

M. Larsen: Man frygter altid for, at Lærdom fører til Hoovmod; men det gjør den i Grunden ikke. Sand Lærdom gjør netop Mennesket eensoldigt og ydmigt. Den mest eensoldige Prædiken har jeg hørt af den lærde Mand, Dr. Nystrøm, og det er vist, at han kunde holde en saadan Prædiken, fordi han var en lerd Mand. Dersom vi skulle forstaae Bibelen ret, saa er det nødvendiat at have Kundskab til Geographi, Historie o. s. v., da Bibelen netop taler om disse Ting. Men vi flettes Interesse. Penge, Lærere og Elever.

V. Jensen mener dog ikke, at vi flettes alle disse Ting, især naar vi indrette os efter Gone.

J. Chr. Petersen glædede sig over, at Interessen vækkes mere og mere for denne Sag.

Konferentsen vedtog at udnævne Br. Jørg. W Hansen til at modtage Bidrag til en Missionsskoles Oprettelse. De indkomne Penge kunde han saa sætte i en Sparekasse indtil videre.

Man gik derpaa over til det Spørgsmaal: **Hvorledes skal man funne prøve, om en Broder er skikket til at være Prædikan?**

M. Larsen: Det er ikke nok, at en Broder, som vil være Prædikant, prøver sig selv; Andre bør ogsaa

prøve ham. Perlerne ligge ikke paa Landjorden, men paa Havets Bund. Prædikanter skulle være Perler, som maa ledes op af Menigbeden. De Brødre, som stille sig frem og so n gjøre sig fremragende, ere ikke skiffede til at være Prædikanter; men saadanne Brødre, som skjule sig som Skoolilien og som derved vise Tegn paa Ædomyghed, disse ere de Mænd, som bør drages frem. Vor Herre fandt Apostlerne i det Skjulte.

En Saadan, som skal være Prædikant, maa have viist Interesse for Herrens Sag og talt med de enkelte Sjæle i det Skjulte, ikke for at roses af Menigheden, men for at vinde Sjæle for Herren.

Han maa ogsaa have lagt for Dagen, at han kan gjøre det simpleste Arbeide, saasom at flytte Venke og deslige. Vor Herre vil have Ejendere og ikke Herrer. Han maa især kunne taale Tilfidesættelse. Lad ham prædike en Gang eller to og lad ham saa være fri en Maaned eller to. Kan han ikke taale at være fri, naar han engang har faaet Smag paa at prædike, saa bør han ikke være Prædikant.

Vi maa ogsaa lægge Mærke til, om han prædiker sig selv, eller om han prædiker Christus. Om han er for stræng i sine Udtalelser, det skader ikke, men dersom han lægger an paa at faae Folk til at græde og deslige, bør man være forsigtig.

Naar en Broder er valgt til Prædikant, læg saa Mærke til, om han vil høre Andre. Vil han kun høre sig selv, da viser det, at han troer siaa selv at være Mester; vor Herre vil ingen Mestere have, men kun Disciple.

Hvære vi ikke disse Tegn, da maa vi hellere holde op i Dag end i Morgen. Brødre, lader os omgaes vaersomt med at vælge Prædikanter; thi vil man tage forholdstallet, da er det min Overbeviisning, at der fortabes flere af Prædikanter end af Andre.

H. Larsen: Alle disse Punkter gaae ind under Et :

Ydmighed. Han fortæller et Træl om en ung Mand i Skotland. Denne ønskede at komme paa Missionsskolen og da han fik det Svar, at de kun behøvede En til at bære Brønde og Vand til Skolen, svarede han: Det er mig lige kjært, hvad jeg skal foretage mig, naar jeg blot kan tjene Herren dermed.

M. Larsen understøttede det Sagde og troer, at disse Ting maa lægges alvorligt paa Hjerte, især, naar man betænker, at saamange Prædikanter ere faldne i en vis Synd.

M. Larsen bemærkede med Hensyn til hin Synd: „Den, Herren er vred paa, skal falde deri,” (Ordspr. 22, 14). og vor Herre bliver netop vred paa dem, der henvender sig (1 Pet. 5, 5.).

Dahlgren: Jeg kan ikke Andet, end anbefale, at denne Sag lægges alvorligt paa Hjerte, da vi have haft saa mange sorgelige Erfaringer i den Henseende.

V. Jensen: Ved Siden af denne Forsigtighed bør man dog voate sig for, at komme til den Ørnerlighed, at man ingen Ting tør vove. Det er dog ogsaa nødvendigt at see sig om efter nye Arbeidere.

A. Dahlgren mindede om Jesu Ord, at vi burde bede Høstens Herre om at uddrive Arbeidere i sin Høst.

M. Larsen: Man kan give Forstanderen det Raad at liste saadanne Brødre frem, idet han tager en saadan Broder med sig til Forsamling og lader ham sige nogle saa Ord.

Sandberg troer ikke, at En, som har de rette Gaver, behøver at trænge sig frem; Menigheden vil nok finde ham.

Man gif derpaa over til det Spørgsmaal: Hvad kan der gjøres for at forhindre ubehagelige Optrin ved vore Forhandlinger?

M. Larsen: Alle Ubehageligheder kunne vel ikke forhindres, men nogle kunne det dog. Forstanderen kan ofte selv have en stor Skyld i saadanne Optrin. Han

hør først, saavidt mulig, holde sig udenfor Diskussionen og dernæst vakte sig for at give Stemme. En Sag maa ikke heller uforberedt fastes ind i Menigheden; den hør først forelægges Forstanderen til Overveielse og Forbere-delse. Saaledes forberedt hør han bringe Sagen for Menigheden. Skulde, trods disse Forsigtighedsregler, et ubehagelig Optrin fremkomme, da har han altid et Mid-del i Hænde. Han kan lade Menigheden afstemme, om den vil fortsætte Forhandlingen i den Aand eller paa den Maade. Da de Fleste ere fornuftige og ønske Fred, saa vil Optrinet være standset.

En Broder bemærkede, at denne Sag havde tidlige været omtalt, og der henvistes til Konferentiefor-handlingen for 1872.

Det blev derpaa bestemmet at lade trykke *da nske Statistiker* til Udfyldning og ligeledes *Daabsfæmmer* til Medlemsbeviis, hvilket Broder M. Larsen paatog sig at besørge. Naar Statistikerne var udfyldte, kunde Lærerne sende dem til N. Larsen, B. Nordlunde, som da vil sende dem til Hamborg.

Da man ikke vilde lade trykke Daabsfæmmer med Billeder, saa blev det anbefalet de Menigheder, som ikke havde Signet, at anskaffe sig en Stempelpresse.

Det Spørgsmaal kom derpaa under Overveielse: *Skal Math 24. 24 forstaaes i Forbindelse med 2 Thess. 2. 11?* og skulle disse Steder forstaaes om de forskjellige vildfarende Lærdomme, som føres af de christelige Partier, der virke omkring os?

V. Jensen: Min Opfattelse af disse Steder er, at de staae i Forbindelse med hinanden; men jeg mener ikke, at de kunne anvendes paa de forskjellige Troessam-fund; men snarere paa den Vanroens Aaud, der søger at indvirke paa de Christne.

M. Larsen: Jeg troer, at begge disse Steder indeholde en Formaning, som gjelder alle Tider, men før-

lig om de sidste Tider. Efterhaanden som Friheden trænger sig mere og mere frem, skal Gudsfornegtelse tage Overhaand. Saalænge Verden har staet. har man, med Undtagelse af i Aaret 1792, ingenfinde talet eller skrevet saaledes mod Religionen, som i vore Dage.

V. Jensen: Jeg troer, det er godt at have et vaagent Øie med hvad der bliver læst, saa at man forlaster al daarlig Læsning.

M. Larsen: For at den daarlige Læsning kunde fortænges, maa man give vore Medlemmer og Børn en god Læsning i Stedet for.

H. Larsen jun. ønskede, at vi kunde skrive saa godt og interessant om vore Ting som Fritænkerne kunde skrive om deres.

H. Larsen sen. Lader os læse noget mere i Guds Ord og bede noget flittigere, saa skulle vi see, at de christelige Sandheder ville mere og mere seire.

+ N. Hansen viser hen til, at det undertiden kan være vanskeligt at skjelne mellem den falske og den sande Lærdom.

M. Larsen: En Christen antager ikke den falske Lærdom, naar den bringes ham i en afsløret Skikkelse; men lidt efter lidt kan han ved at læse daarlige Ting, bringes til at antage baade det Enes og det Andet, som er daarligt og falskf. Lad os fremfor Alt læse Bibelen. Jesus brugte dens Ord mod Djævelen og alle sine Fjender. Det var hans Vaaben, og det hør ogsaa være vort; derved ville vi seire over alt Ondt.

Ferd. Nielsen: Erfaringen viser, at ingen Lære er saa falsk, at den jo vindet Tilhængere. Vi hør derfor holde os nede til Guds Ord.

Hvorledes skulle vi forståae Jesu Ord: „Hvo, som er den Mindste iblandt Eder Alle, han skal være stor,” Luc. 9, 48., og „Hvo, som vil være stor iblandt Eder, han være Eders Ejener?” Matt. 20, 26.?

Pahlgren: Hvo, som er den Mindste i sig selv, han er den Største for vor Herre.

M. Larsen: Vi vide alle, at vi skulle tjene hver-andre; men paa hvilken Maade, vi skulle gjøre det, er Spørgsmålet; men at vi skulle være smaa og ringe i os selv ligeover for vore Brødre, er afgjort.

P. Schmidt: Den bedste Maade at blive lidet paa er, at man gjør Alt, for at vor Herre kan blive stor. Derfor bør vi trænge ind i vor Herres Væsen, og ikke tænke, at Gud skulle behøve at lade os synde, for at faae os ydmygede.

M. Larsen: Vore Brødre skulle være større end vi; men Gud skal være den Største for os. Lader os tage Jesus til Exempel; han var netop stor i at være den Mindste. Han kunde Intet gjøre uden Faderen. Men dersom vi efter Jesus Exempel, skulle ret have Andres Bel og Guds Være for Vie, saa blive vi Trælle for Alle.

P. Schmidt: At ligne sig mod Mennesker kan op-høie os, og at see paa Gud forneder os.

M. Larsen: Er der Nogen af os der tør ringeagte en Eneste af dem, som Herren har kjøbt med sit Blod? Nei, vi maa betragte dem for hvad de ere, nemlig Konger og Præster for Gud, saadanne, som skulle bære Kroner i Himlen, og det skulde derfor være os kjært at tjene disse Konger og Præster.

M. Hansen: Der bør være en Trang i os til at elste og ajøre Alt for Guds Børn.

Hvorledes skulle vi forstaae Ordsspr 10, 19. Præd. 5, 2, og 10, 14.?

M. Larsen: Indholoet af disse Sprog er naturligvis, at vi bør være varsomme med at tale. Prædikanter føre Ordet i Førsamlinger, men ved Samtaler burde de lade sig belære. Ved Huusbesøg bør de ikke være snakkende. Det er noget affyldigt, naar en Mand blot vil høre fig selv.

B. Jensen: Sagen har to Sider; man kan ligesaa vel tale for lidt som for meget. Vist er det sandt, at det er godt at sie, men naar Prædikanter komme ud i blandt Folk, saa vil man dog gjerne, at de ikke ere alt for tauze.

P. Schmidt mener at disse Steder egenstig ikke tale om Guds Folk, men at de nærmest have Hensyn til snakkelystne Verdensmennesker.

H. Larsen, jun.: Jeg troer at man i Reglen snarere taler for meget end for lidt, og selv om de guddommelige Sandheder kan man tale saa meget, at det bliver til Ordgyderi.

M. Larsen: Man synger og snakker det let bort, hvad man har hørt, saa at Christendommen bliver et Følellessværk. Naar man besøger Gødkende, maa man see at faae dem til at tale med, da Besøget ellers faae Vigted med et Præstebesøg.

Dahlgren: „Lad min Mund's Tale og mit Hjærtes Betænkning være Dig til Behag.“ Dette ere Ord, som man særlig bør lægge Vægt paa.

Efterat nogle enkelte Spørgsmaal, som ikke funde blive forhandlede, da Tiden til Konferentsens Slutning var kommen, vare blevne løste for Konferensen, blev det besluttet at lade N. Larsen besørge Protokollen trykket som sædvanlig.

Derpaa vedtog man at afholde Konferensen næste næste År i den jetsmarske Menighed.

M. Larsen sluttede derpaa Konferensen med følgende Ord: Idet vi nu slutter Konferensen ere vi glade ved, at vi have været i Stand til at modtage Brødrene og at de have besøgt os. Hvad jeg kan have forseet mig med som Ordstyrer, det vil jeg bede Brødrene om Forladelse for. Mit Ønske er, at I alle, kjære Brødre, maa reise hjem med den glade Følelse, at I have en Familie i København. Maatte vi alle her i Tiden rettaae paa Vagt imod Verden, Synden og Satan og

faaledes vinde og beholde Seiren, at vi engang funne
samles i Himmelens herlige Rige, hvor vi skulle hilse paa
hverandre med Glæde og aldrig mere adskilles. Herren
give os Naade dertil for Christi Skyld.

Br. J. Sandberg sluttede derpaa med Ørn, hvor-
ester M. Larsen udtalte Herrens Belsignelse over For-
samlingen. Sluttelig affang Brødrene det sidste Vers
af Ps. 557 i Troens Stemme.

Søndagsstolelærermødet

tog sin Begyndelse Viandaq Morgen kl $8\frac{1}{2}$ med Af-
syngelsen af en Sang i Hosanna og Bon af en Broder,
hvorpaa Broder H. Larsen bød Brødrene velkomne og
mindede om, at det var det første Søndagsstolelærermøde,
der agtedes afholdt iblandt os. Han udtalte tillige det
Ønske, at det maatte blive alle Lærerne til Beføjelse.

Efterat man atter havde affunget en lille Sang, op-
toges en Fortegnelse over de Brødre, der vare til-
stede. Høigende Lærere havde indfundet sig til Mødet:
Fra Aalborg: S. Kvist, J. P. Hansen og C. Wil-
mann; fra Bornholm: Dahl og Thorn; fra Kjø-
benhavn: H. Larsen, H. Petersen, A. Jensen, A.
Jøbansen, C. Linquist, N. Larsen, H. Nielsen, C. Chri-
stoffersen, P. Halbera, F. C. Jensen og C. Nørgaard;
fra N. Eskildstrup: H. Christiansen og H. Petersen;
fra Slagelse: P. Hansen; fra Sønderup: N.
Hansen; fra Veile: N. Frederiksen, Maren Bertelsen
og Anne Andersen; fra Our: N. Chr. Petersen; fra
Vandløse: H. Nielsen; fra Abbetved Afdeling
H. Jensen.

Fra de forskjellige Søndagsstoler i Landet afgaves
nu forte Beretninger, af hvilke vi agte at optage det
Væsentlige i d. d. Evangelist, hvorfor det her forbogaaes.

Endnu forend Formiddagsmødet blev endt, tog Brø-
drene fat paa Forhandlingen af dette Spørgsmaal:

**1. Hvorledes kan Interessen for Søn-
dagsstoler i Almindelighed vækkes?**

Flere Brødre hyrede sig i denne Henseende og deres
Udtaleser gik ud paa, at Interessen for Søndagsstolen
burde vækkes hos Menighederne og specielt hos Vornernes

Førældre og Formyndere. Børnenes Interesse for Skolen burde vækkes ved den Kjærlighed, man viste dem, og det Interessante, man bibragte dem, samt ved Fester, Forærlinger og deslige.

Efter 2½ Times Ophold om Middagen tog Mødet efter sin Begyndelse, og følgende Spørgsmål blevne nu forhandlede om Eftermiddagen:

2. Have vi tilfulde erkjendt Vigtigheden af Søndagssskoler?

H. Nielsen: Vi indseer vel nok Vigtigheden af, at Børnene er tildele christelia Undervisning og Opdragelse; men Vigtigheden af Søndagssskoler have vi endnu ikke ret indseet.

Flere Brødre udtalte sig om denne Sag, og de vare alle enige om, at man ikke havde indset Vigtigheden af Søndagssskoler. Man burde see at lægge Guds Børn Vigtigheden heraf mere paa Hjerte, da det var bevisst, at Søndagssskolerne havde stiftet fæerdeles stor Nutte i Amerika, England og andre Steder i Verden.

3. Hvorledes kan Manglerne paa Søndagssskoler afhjælpes?

Jørg P. Hansen meddelede, at han havde været i et Par Venigheder, hvor de ingen Søndagssskoler havde, men fundet store Vansteligheder ved at fåe saadanne oprettede, da Børnene vore afsprettede og der var Mangel paa passend Brødre til Lærere. I midlertid maatte man, hvad ogsaa flere andre Brødre bemærkede, see at afhjælpe Manglerne saa godt som muligt.

4. Hvad er Søndagssskolens Formaal?

Hertil svarede ngl. Brødre: Det maa være flart for Enhver, at Skolens Formaal er ikke alene at oplære Børnene i Christendommens Sandheder, at de kunne blive nyttige Mennesker, men at de ogsaa kunne blive ført til Christus og lære ham at kjende som deres Frøsler.

M. Larsen sagde: Vi maa have et Maal for Øie,

ellers er det Daarstaben, hvad vi foretage os. Bliver der anlagt en Fabrik, saa har den et Formaal; men Søndagskolen har ogsaa sit Formaal. Børnene maa gjøres til nyttige Mennesker, opdrages i christelige Kundskaber og, om muligt, føres til Jesus.

Andre Brødre udtalte sig i den Retning, at uagtet Kundskaber vare nyttige og gavnlige, saa var Søndagskolens Formaal dog ikke, at Børnene skulde beriges med en Mængde forskjellige moraliske Kundskaber men kun at de maatte blive ført til Jesus og lære at kjende ham, som deres Frelser.

5. Behøve Søndagskolelærere Uddannelse og hvorledes kan dette skee?

Den almindelige Mening var: Skjønt Lærerne ikke behøve at være Professorer, saa maa de dog have Kunstdoktorat om de Ting, som de skulle lære Børnene, og denne Kunstdoktorat kunne de ikke faae uden ved at læse flittigt i Bibelen, tænke alvorligt over det Beste, bede til Gud, og anslaffe sig andre Bøger og Blade, saasom „Søndagskolelæreren“ og deslige, i hvilke de kunde indhente nyttige Kundskaber og Værdommme. Desuden meente de ogsaa, at det var godt, om Lærerne ligefrem kunde faae lidt Uddannelse. Andre Brødre varer af den Mening, at Lærerne ikke juft behøvede at være inde i de forskjellige Videnskaber. Naar de blot kjendte Bibelen og dens Lære og havde et nogenlunde fundt Blik paa dens Indhold, saa var det tilstrækkeligt for dem til at lære Børnene, hvad der var fornødent for dem at vide til Salighed. Disse Brødre vilde juft ikke forkaste verdsrig Kundskab, men de holdt den ikke fornødent for en Søndagskolelærer.

6. Hvad kan der gjøres for de gode Indtryks Bevarelse?

M. Larsen anbefalede Lærerne at bede flittigt i Læn-kammeret. Gjorde de det, saa bleve de alvorlige, kjærlige og ydmyge, og naar de saaledes traadte frem for Bør-

nene, vilde de bibringe dem et godt Indtryk, som Efter anden vilde indpræge sig i dem.

Fleste Brødre anbefalede Lærerne alſid at opføre sig saaledes, at de ikke ſkulde bringe Nogen Forargelse, hverken ved Tale, Opførſel eller Handling. Man maatte tænke paa Jesu alvorlige Ord: „Hvo, som forarger een af disſe Små, som troe paa mig, ham var det bedre, at der var hængt en Mylleſteen om hans Hals, end at han ſkulde forarge en af disſe Små.“

7. Hvad kan der gjøres for at formere Antallet af Børnene i Søndagsſkolerne?

Dei blev anbejalet at vise Børnene al Venlighed, at de kunde faae Kjærlighed til Skolen, saa vilde de indbyde andre Børn til at besøge dem, idet de fortalte dem, hvor herligt det var at gaae i Søndagsſkole. Desuden burde Lærerne ogsaa jee til at indbyde Børn, maaſkee, som Woody, ved at indſamle dem fra Gaderne, besøge dem i Husene, tale venligt til dem og desl., hvilket alt maatte ſpee med det Formaal for Die, at man vilde føre dem til Jesus.

8. Er det at anbefale med Forsøt at virke ind paa Børnenes Følelser?

Dette var man alle enige om, var ikke heldigt. Vel maatte man glæde sig over, naar Guds Ord gjorde et dybt Indtryk paa Børnene, saa at de kom til at føle ved Ordet; men ligefrem at lægge an paa, at faae dem til at græde, var ikke godt, da ikke alene Følelsen ſkulde paavirkes, men ogsaa Forstanden udvides. Kunde man faae Børnene til at erkjende, at de vare syndige og fortabte Sjæle i Guds Øine, saa at de følte over deres Synder og vare bedrøvede over dem, saa var det godt, da en saadan Bedrøvelſe ledte til Bedrøvelſe efter Gud, som ikke ſkulde fortrydes. Men at et Barn græd over en rørende Fremſtilling eller Foricelling, det havde Intet at ſige, og at fremkalde Saadant, ſkulde man vogte sig for.

9. Hvad kan der gøres, for at lette Søndagsstolelærerne den hellige Pligt, som de nødvendigvis have imod de Børn, der ere dem anbetroede?

Om denne Spørgsmål yttredes iblandt Andet: Havde vor ærre sat en Mand til den Gjerning at være Lærer, saa vilde han ogsaa give ham Kraft til at udføre den. Imidlertid var det jo ogsaa Menighedens Pligt at opmuntre og støtte en Lærer paa forstj. lige Maader, saasom ved at yde Bidrag til Præmier og Forøringer for Børn og deslige, at Læreren ikke selv skulde bekoste det. Desuden vilde det ogsaa være et godt Middel til at støtte Læreren, naar han vidste at Menigheden bad for ham, og at Forældrene søgte i Hjemmet at bevare det gode Indtryk, som var bibragt Børnene i Skolen og deslige.

10 Hvordan skal man være for at være Søndagsstolelærer?

Heroover yttredes blandt Andet: Læreren maa føle sig kaldet af Herren og have Kjærlighed til sin Gjerning. Der maatte gjøres Forskjel paa Trang til Gjerningen og Kjærlighed til den. Man kunde nok sige, at Søndagsstolelærere maatte opledtes ligesom Prædikanterne. I Forbindelse hermed omtaltes Lærermøder, hvilke anbefaledes Lærerne, hvor det var muligt for dem at komme sammen i Dagens Læb eller en kort Tid om Søndagen for at tale med hverandre om den Text, der skulde behandles i Skolen.

11. Talen kom nu hen paa Børnetraktater, men det blev meddeelt, at Konferensen havde valgt en Råsærer, Jørg. P. Hansen, til at tage imod Bidrag til saadanne Skifters Udgivelie.

12. Talen dreiede sig derpaa om en Søndagsstolemissionær; men der kunde ikke tages nogen anden Bestemmelse derom, end hvad der var omtalt og bestemmet i den egentlige Konferensje. Br. Jørgen P.

Hansen havde just ikke ligefrem fraagt sig Bestillingen som Søndagsstolemissionær; men han ønskede sig dog helst fritagen for den. Naar man sendte Venge til ham i den Anledning, saa haabede man nok, at han vilde virke for den, hvad han kunde, og mere vilde man ikke forlange.

13. Da man ikke kunde bestemme noget Søndagsstolecerermøde til næste Aar, idet man ikke vidste, hvorledes Forholdene stillede sig til denne Tid, saa valgte man Brdr. H. Larsen, Jørg. P. Hansen og N. Madsen til at korrespondere om denne Sag og om muligt bestemme et saadant Møde til næste Aar, hvis det kunde lade sig gjøre.

Med et Par venlige Ord af Br. H. Larsen og Børn samt Afsyngelsen af en Sang i Hosanna sluttedes Mødet.

Requstfab

over de forskjellige Bidrag fra 1. Juni 1878 til
31. Maj 1879.

Hvorfra.	Forenings- kassen.		Hedninge- missionen.		Traktat- kassen.	
	Kr.	Dre	Kr.	Dre	Kr.	Dre
Tidligere indkommen	—	"	—	"	83	81
Fra Ubenævnte . . .	20	"	—	"	57	84
Høiby Menighed . . .	20	"	—	"	2	"
Faaborg . . .	32	"	—	"	14	"
Bornholm . . .	33	"	—	"	10	"
Amerika . . .	—	"	37	85	4	"
Slagelse . . .	50	"	—	"	16	11
Sipperup . . .	57	"	14	80	21	"
Farre og N. Snede	64	"	10	"	10	"
N. Eftildstrup . . .	26	"	48	"	20	"
Frederikshavn . . .	80	"	—	"	12	"
Gangeland . . .	71	"	15	"	7	5
Hals . . .	80	"	13	"	—	"
Løgftør . . .	85	"	10	"	10	"
Beile . . .	100	"	3	"	25	"
Abbeted	90	45	31	"	—	"
Jetsmark . . .	122	"	27	"	5	"
Lolland . . .	112	38	3	"	16	71
Oure . . .	143	"	20	"	12	6
Aalborg . . .	156	50	16	50	20	"
Bandaløse . . .	252	"	255	"	70	15
København . . .	498	31	122	23	43	83
Falster . . .	37	20	—	"	10	80
Til sammen . . .	2129	84	626	38	471	56

Til de Ubenævntes Bidrag til Traktatkassen hører:
 En Broder i København 25 Kr.; Larsen i Lygumkloster
 5 Kr. 32 Dre; En Søster i Helsingør 9 Kr.; P. 2 Kr.;
 Nørregaard 3 Kr.; Thune 2 Kr. 50 Dre og nogle andre
 Dømmers Bidrag.

Statistik over de døbte Christnes Menigheder i Danmark.

38

Menigh. Navne	Utal 1878	Tilvært.				Kjæng.			Utal 1879
		Døbte	Tilvejt	Gået op	Læde	Børn.	Udtr.	Ud. I.	
Malborg	218	9	4	1	10	2	1	—	213
Bornholm	144	7	—	1	4	—	—	—	147
Falster	31	—	—	—	—	2	—	2	27
Farre	114	10	3	—	5	—	—	5	115
Frederikshavn	—	—	—	—	4	—	3	—	203
Hals	—	6	—	1	4	—	—	4	c. 100
Gjældstrup	47	8	—	2	1	—	—	—	55
Sæsmarø	—	21	7	2	4	6	2	—	260
Kjøbenhavn	310	25	—	—	—	—	—	9	324
Langeland	25	—	—	—	1	—	—	—	23
Volland	45	1	—	—	1	—	—	—	45
Røgsfør	46	1	—	—	1	—	—	2	47
Dure	88	7	—	2	2	—	—	—	93
Gåby	8	—	—	—	—	—	—	—	8
Nørre Mølle	14	1	—	1	—	—	—	1	13
Gjælstrup	50	4	—	1	2	1	—	—	52
Glaesie	48	2	—	2	1	—	—	—	51
Bærløse	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Beile	81	5	—	1	7	—	—	3	75
	150	14	13	40	17	6	18	32	2165

N.B. Entalte Angivelser angaaende Tilvært og Kjæng ere ikke fuldstændig udspærte.